

Het Verhaal van de Rivier

Speelruimte: voor variatie, ontwikkeling en beheer

De speelruimte voor nieuwe ontwikkelingen in het rivierbed is uitermate klein. Zodra in een natuurlijk grasland struiken en bomen gaan groeien, stuwt het water op en komt de hoogwaterveiligheid in gevaar. Ingrijpen is dan noodzakelijk, soms met onaantrekkelijke middelen als de motorzaag. Zodra zich zand ophoopt in de vaargeul, hindert dat de scheepvaart en is baggeren noodzakelijk. De geringe speelruimte maakt het rivierbeheer statisch. Het beperkt de mogelijkheden van alle gebruikers. De oplossing ligt voor de hand: creëer samen meer speelruimte voor variatie en ontwikkeling.

Het Verhaal van de Rivier in het kort

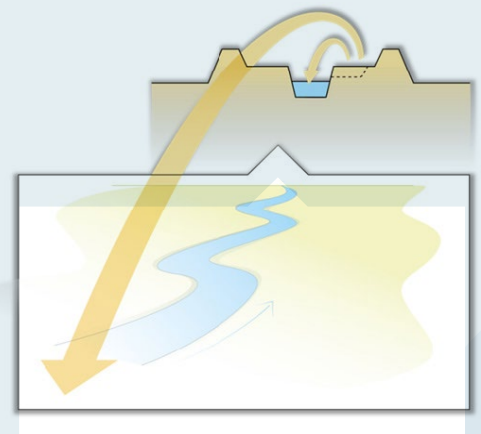
Sturen op millimeters waterstand, de begroeiing nauwlettend in de gaten houden. De ruimte voor de rivier is zo krap dat kleine veranderingen grote gevolgen hebben. Voor waterveiligheid, scheepvaart, natuur, landbouw en omwonenden. Daarom hanteert Rijkswaterstaat strenge voorwaarden in vergunningen. De grenzen van het strak ingekaderde rivierbeheer zijn echter in zicht.

Kan het anders? We denken van wel. Meer ruimte creëren, integraler denken, verder vooruitkijken. Lucht brengen in het rivierbeheer. Van regels en kaders naar samen verantwoordelijkheid nemen. Elkaar ruimte gunnen en afspraken maken. Doet u mee?

Als er meer **speelruimte** is, hoeft de rivierbeheerder niet meer op de vierkante meter te handhaven, maar is er ruimte voor variatie binnen een riviertraject en in de tijd. Die ruimte ontstaat als de verschillende gebruikers van het rivierbed - waaronder ook Rijkswaterstaat - hun ambities voor een riviertraject bespreken en afspreken wie op welk moment en op welke plaats een beetje meer of juist een beetje minder ruimte benut. De ontwikkelingen van alle functies samen blijven binnen de voorwaarden van veiligheid en bevaarbaarheid, maar per functie is van plaats tot plaats en in de loop van de tijd variatie mogelijk is. Rijkswaterstaat onderzoekt of dit concept kansrijk is in de Nederlandse rivieren. Meer speelruimte maken biedt voor alle Rijntakken en de Maas perspectief.

Kansen

Met meer speelruimte ontstaan goede kansen om de natuur gevarieerder te maken door cyclisch beheer. De natuur mag dan op de ene plaats hoger en ruiger worden, terwijl de vegetatie op een andere plaats wordt 'teruggezet'. Ook ontstaan kansen voor actief sedimentbeheer: een nieuw concept om uitschuring van de rivierbodem tegen te gaan met sediment dat zich verzamelt in binnenbochten, in de benedenrivieren en op uiterwaarden. Als een uiterwaard is afgegraven of een natuurgebied is gekapt, ontstaat tijdelijk meer speelruimte voor natuur of recreatie elders in het riviertraject. In het algemeen wordt het landschap van de rivier op deze manier natuurlijker, dynamischer en aantrekkelijker.

Samen verantwoordelijk

Door op deze manier speelruimte te maken en te benutten, krijgt iedere partij in het rivierbed meer kansen én verantwoordelijkheden. De gezamenlijke effecten gaan tellen. Dat vraagt van iedere partij - ook van Rijkswaterstaat - actieve inzet om over de eigen grenzen te kijken, met elkaar mee te denken en tot een integrale afweging te komen. Voorwaarde is dat de rivier over het geheel voldoende ruimte heeft.